

Sıradan Bir Yaz Günü

— sahara · 16 Ocak 2019

Geçtiğimiz yaz, sıcak bir temmuz günü oğlum Ertuğrul bir arkadaşıyla bulutlara komşu baba vatanına köyümüze geldi. Köydeki evimiz bir cephesi çam ormanlarına bakan; 1500 metre rakımlı yeşil çayırların ucunda kuruludur. Önünde yaz kış dupduru suyuyla çeşmemiz akar. Büyük kentin curcuna yaşantısından neredeyse hayata küsenler için bölgemiz temiz havası, benzersiz manzaraları ile bir tatil cennetidir. İstanbul nere Şavşat nere; bir tarafta bıktırıcı trafik, kirli hava, diğer tarafta bol oksijenli ve alabildiğine ıssız topraklar uzanmakta. Romantik ve melankolik duygularla yüklü bir şarkı söylenirdi bir zamanlar:

“İstanbul'u artık hiç sevmiyorum;
Orda başladı aşkım, orda oldu ayrılık;
Orda verdik el ele, yine orda bıraktık.

Seni orda tanımış seni orda sevmiştim,
Çünkü orda sana ben bin ümitle gelmişim
Aşka ihaneti ben yine orda görmüştüm.”

Günümüzde romantizm buharlaştı İstanbul'dan. Güzellikler üzerine şarkılar bestelenmiyor artık. Temiz hava solumanın, bir yerden bir yere ulaşmanın iyice zorlaştığı İstanbul ve benzeri kentlerden doğaya hasret yaşıyor insanımız...

Oğlum ve konuğumuz evimizin balkonlarından gözlenen karşılardaki manzaralara hayran oldular. Bir tarafta gökkuşağının tüm renklerinin tonlarıyla zengin geniş çayırlar diğer tarafta yemyeşil orman denizi uzanmakta. Ayrıca meyve bahçeleri bir o kadar hoş. Konuklarımızın izin süreleri kısa. Önce yakın çevreyi gezdik ailece. Çeşmemizin kaynağını gördük. Çocukluk yıllarımda çobanlık yaptığım kırlara açıldık. Mor menekşelere dokunduk fundalıkların aralarında saklanan. Gürcistan sınırına kadar uzanan ormanları, küçük vadiler ve vadiler arasında kurulu köylere uzaktan nazar ettik. Beyaz bulutlara baktık Cin Dağı'nın doruklarını saran. Böylece bir günümüzü konuğumuza yakın çevremizi tanıtarak tamamladık.

İkinci günümüzü de geziye ayırdık.

“Kars'a giderim Kars'a
Ağam ey paşam ey beri beri bak
Çavuşa da dadaş dön geri bak.
Kandili kandili kandili dön geri bak

Sallama çavuşum mendili yar.”

Yönümüz doğu, Ardahan ve Kars illerine doğru. Havada sis vardı ve yağmur çiseliyordu. Çam ormanlarının arasında yılan gibi kıvrılan yolları kat ederek yayla düzlüklerine vardık. Bulutlar daha yükseklere çıkmış, yağmur dinmişti. Yolumuzun üstündeki köyümüzün yayla evlerini kısa süre seyredip yola devam ettik. Eski yıllarda senede en az bir yolcunun donarak öldüğü Sahara Dağı'nı arkada bırakıp Ardahan yaylalarına yaklaştık. Ağustos sonlarına doğru sararıp gri renge bürünen yaylalarda gür yeşil çimenler görülmeye değer güzelliklerini konuşturuyorlardı. Yol kenarlarındaki köylerini bir bir geçerek Ardahan'a yaklaşırken bize yol vermekte nazlanan kazlar ilginçti. Kendilerinden emin halleriyle ana yolun ortasında kaygısızca dolaşıyorlardı.

Buğday ve arpalar başağa durmuş, hafif esen rüzgârda nazlı nazlı salınıyordu. Aralarında bin bir çeşit çiçeklerle bezeli Ardahan Platosu yemyeşil örtüsüne bürünmüştü. Çevremiz bir yeşillik denizi idi. Bizler denizin yarararak giden bir yarış kayığı gibi yeşillik denizinde yol alıyorduk. Güneşte kısa sürelerle yüzünü gösteriyordu. Ardahan'a girmeden yeni yapılan Kars yoluna saptık. İlk hedef Çıldır Gölü'ydü. Gölü ilk kez görecektim. Güneş yine saklandı kara bulutların arkasına. Yağmur yağmaya başladı. Ufuk çizgimizle mesafemizin azalmasına karşın yol boyunca sağımızda solumuzda üzerlerinde damlacıklar birikmiş çiçekler yine de güzel görünüyordu.

Nihayet bakirliğini henüz kaybetmemiş Çıldır Gölü önümüzdeydi. Göl kıyısında sadece bir adet balık lokantası vardı. Alabildiğine büyük bir su kitlesi hafif esen rüzgârla nazlı nazlı dağlanıyordu. Yeşil çayırlar arasında yeşile yakın rengiyle göl suları doğayla hoş bir uyum içindeydi. Mola verdik. Yemek, çay faslından sonra kıyı boyunca yürüyüş yaptık. Kırmızı gelincikler ağırlıklı birer çiçek demeti yaptık ayrı ayrı. Yolumuza devamla Arpaçay ilçesini geçerek engin düzlükler boyunca ilerledik.

Verimli çayırlarda yeşil çimenler, yeşillik denizinin içinde ada ada çiçekler ve tertemiz hava çok hoştu. Bu kadar geniş ve verimli topraklara sahip bir ülkenin yurttaşı olma mutluluğunu hissettim ruhumun derinliklerinde. 93 Harbi diye adlandırılan 1877-1878 yılları arasında yapılan Türk-Rus savaşı sonunda bu bitek topraklar Ruslara bırakılmıştı. Ulusal Kurtuluş Savaşı kapsamında Doğu Cephesi Muharebeleri içinde Kazım Karabekir Paşa kumandasındaki ordumuzun zaferi sonunda bu güzelim topraklar yeniden anavatana kavuştu. Tadına doyum olmayan manzaraları izlerken bir taraftan da Ulusal Kurtuluş Savaşımızın lider kadrosu: Mustafa Kemal Atatürk, İsmet İnönü, Mareşal Fevzi Çakmak, Kazım Karabekir... gibi liderlerimize ve kahraman ordumuza saygım bir kat daha arttı.

Kars'a gidersek yolumuz hayli uzayacaktı. Susuz ilçesine döndük. Bu ilçede bulunan; kısa bir sürede nice idealist ruhlu öğretmenler yetiştirmiş Cilavuz Köy Enstitüsü yerleşkesini çok merak ediyordum. Okulun yerinde yeni binalar yapılmış. Enstitüden sadece iki bina kalmış. Geniş spor alanında kazlar geziniyordu. Benim köyümden de iki elin parmaklarından çok öğretmenler yetişmişti bu kutsal eğitim yuvasında. Okulun geniş alanını buruk bir mutlulukla dolaştım. Eğitim yaşamımızda mümtaz bir

yere sahip bu nadide eğitim yuvaları kapatılmamalıydı. Hüzünlendim.

Akşam yaşıyordu. Hedefimiz öncelikle Ardahan olacaktı. Arabada dört yolcudan üçümüzün sürücü belgesi vardı. Sırayla araba kullanıyorduk. Mor renkli çiçekler yolumuzun kenarlarındaki çayırları süslüyordu. Mola verip bu kez mor renk ağırlıklı çiçek demetleri yaptık. Bulutların arasından güneşin son ışıklarını yayılıyordu Ardahan ovasına.

Bir anda önümüzde bir delikanlı belirdi. Kollarını açmış yolun ortasında garip hareketler yapıyordu. Yanında bir traktör vardı. Arabamızı yolun kenarına park edip apar topar traktörün yanına koştuk. Genç bir kadın ve tahminen on iki yaşlarında bir kız çocuğu feryat ediyordu. Römork normal bir biçimde duruyordu. Bu insanların feryadının nedeni neydi? Maalesef önde traktör devrilmiş üstte tekerler gözüktüyordu. Bizi durduran genç ağlayarak bağıyordu.

“Adem! Adem! Adem traktörün altında kaldı.”

Birkaç taşıt daha durdu. Olay yerine koşanlarla birlikte Adem’i kurtarmaya çalıştık. Traktörü kaldırmaya bir türlü gücümüz yetmiyordu. Hayli insan toplanmıştı olay yerinde. Son bir hamle ile Ademi traktörün altından çekip çıkardık. Aracın koruması vardı. Bu uğraş içinde korumanın bir camı tuz buz oldu başımdan aşağı döküldü. Allah’tan başımda şapka vardı. Kazazede genç yarı ölmüştü. Yüzü gözü kan içindeydi. Göğüs kafesi çok az hareket ediyordu. Kadın, kız ve bizi durduran genç yara almadan kurtulmuştu.

“Adem ölme, ne olur gayret” diye feryat ediyordu kadın ve sağlam kalan genç.

Oğlumun arkadaşı, biz kurtarma uğraşı içindeyken telefonla yardım istemiş. Az sonra ambulansa geldi. Yaralı araca taşındı. Araç Ardahan’a hareket etti. Bizde üzerimizdeki şoku az da olsa atlattık. Ertuğrul’un eli kanıyordu. Kırılan camdan oğlum da nasibini almıştı. Adem’in durumunu öğrenmek hem de Ertuğrul’a tetanos iğnesi yaptırmak için biz de hastahaneye gittik. Telaşlı bir koşuşturmaca vardı hastahane. Adem’in gerekli tetkikleri yapılıyordu. Kadına sakinleştirici iğne yapılmış, acil serviste yatıyordu.

Oğlumun aşısı yapıp yarası sarıldı. Güzellikler içinde başlayan ve devam eden gezimiz hazin görüntülerle sona ererken hepimiz üzgündük. İnsanların çaresizliğine bire bir tanık olduk. Bizde içindeydik yaşanan olayların. Kadının sözleri kulaklarımda çınılıyordu:

“Bir kaynımı trafik kazasında kaybettim. Bu kaynımı da kaybetmek istemiyorum!”

Bir doktorun telefonu aldık. Sabahı bekleyecektik. Erkenden arayıp Adem’in durumunu öğrenecektik. Konuştuğumuz tek konu vardı dönüş yolunda, kaza. Kadın ağlarken söylediği şu sözler

hafızamızın derinliklerine kayıt edilmişti.

“Hızımız çok fazlaydı. Adem yavaş! Adem yavaş diye feryat ediyorduk! Aniden direksiyonu çevirmeye başladı. Ne olduğunu anlayamadık. Traktörün kafası ters dönmüş kaynım altına kalmıştı!”

Rüyalar yaşanmışlıklarla hayallerin bileşkesidir diyor Freud. O gece gün içinde yaşadıklarım olayları yeniden yaşadım rüyamda. Adem, doktorlarla birlikte bahçesinde çay içiyordu. Yanından geçtim. Kafa selamı verdi bana. Gülümsüyordu. Genelde gerçek yaşamda görülen rüyaların zıttı olaylarla karşılaşılır derdi büyüklerimiz. Umarım bu kez rüyamdaki güzelliklerle ilgili haberler alırım diye ümitlendim.

Sabah oldu. Yeni bir güne başlıyorduk. Dışarda pırıl pırıl bir hava vardı. Güneş ufuktan yükseliyordu. Kahvaltı masasının geçtik. Oğlum telefona sarıldı. Hepimiz kulak kesilip karşı taraftan gelecek habere odaklandık. Konuşma kısa sürdü. Oğlumun yüz hatları değişti. Konuşmaya başladı. Sözler boğazında düğümleniyordu.

“Adem saat sekiz otuzda ölmüş!”

Kahvaltı yapamadık. Açlığımızı unuttuk. En yakınımız kaybetmişçesine üzüldük. Bir yaz gününü daha yaşamıştık böylece. Gün sıradandı. Çünkü ülkemizde her gün genelde bilgi ve deneyim yetersizliğinden böylesi kazalar yaşanıyor.